

Ny Bokin'i Daniela — Laharana faha-enina amby efatra amby zato

*Famoahana ny Fitsipika Ara-paminaniana: Fahatakarana ny Fitsarana
Fanadihadiana sy ny Fitsarana Mpanatanteraka amin'ny Andro Farany*

Jeff Pippenger
2024-02-29

Apetratsika eo amin'ny toerany ny fitsipika ara-paminaniana izay nofaritan'ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda tamin'ny asany nanokafana ny tombo-kasen'ireo andininy enina farany ao amin'i Daniela iraka ambin'ny folo, tamin'ny “andro farany,” tamin'ny 1989, fony ny Firaiana Sovietika nifaoka noho ny firaiana miafina nisy teo amin'i Ronald Reagan sy ny papa tao Roma. Efa nasehontsika fa ny fampiharana intelo an'i Roma sy ny fahalavoan'i Babylona no mamantatra ilay vehivavy sy ilay bibidia itaingenany sy anjakany ao amin'ny Apokalypsy fito ambin'ny folo.

Ny fanehoana ilay vehivavy sy ilay bibidia ao amin'ny toko fahafito ambin'ny folo sy fahavalo ambin'ny folo dia mampahafantatra ny fitsarana mandroso izay entin'Andriamanitra amin'i Babilona Maoderina, manomboka amin'ilay lalàn'ny Alahady efa ho avy tsy ho ela ka maharitra mandra-pitsangan'i Mikaela sy hifaranan'ny fotoam-pahasoavan'ny olombelona. Izany vanim-potoana izany no manamarika ny ampahany voalohany amin'ny Fitsarana Mpanatanterak'Andriamanitra, izay tanterahina miaraka amin'ny fifangaroan'ny famindram-pony. Avy eo kosa, amin'ireo loza fito farany, dia tsy misy famindrampo mifangaro amin'ny fitsarany. Ireo dingana roa ireo dia efa voatsoaka hevitra koa ao amin'ny Fitsarana Famotopotorana, izay nanomboka tamin'ny 22 Oktobra 1844. Ny fitsarana famotopotorana dia nanomboka tamin'ny famotopotorana sy fitsarana ny maty, ary tamin'ny 11 Septambra 2001 dia nanomboka ny fitsarana famotopotorana ny velona.

Ny fitsarana ny velona dia zaraina ho vanim-potoana roa koa, ny voalohany manomboka amin'ny 11 Septambra 2001, miaraka amin'ny famotopotorana sy fitsarana ireo izay kandida ho isan'ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, satria ny fitsarana dia manomboka amin'ny ankohonan'Andriamanitra. Ny fitsarana famotopotorana ny maty dia natao ihany tamin'ireo izay ny anarany dia efa voasoratra tao amin'ny bokin'ny fiainana tamin'ny fotoana iray teo amin'ny fiainany. Ny anaran'ny maty izay voasoratra sy voarakitra dia nampitahaina tamin'ny bokin'ny fahotana. Raha nanana fahotana tsy neken-keloka izy ireo, dia nofafana tamin'ny bokin'ny fiainana ny anarany. Ny fitsarana famotopotorana ny Velona dia voafaritry ho manomboka amin'ny ankohonan'Andriamanitra, kanefa tsy nilaina ny famaritana toy izany tamin'ny fitsarana famotopotorana ny maty.

Ao amin'ny fitsarana famotopotorana ny amin'ny velona, dia nitandrina tsara ny Tenin'Andriamanitra tamin'ny fanondroana fa izany fitsarana izany, nandritra ny fotoan'ny fanisianana tombo-kase an'ireo efatra arivo amby efa-polo sy iray hetsy, dia nanomboka tao Jerosalema, izay fiangonan'Andriamanitra. Manome vavolombelona mivantana faharoa momba izany zava-misy

izany ny Baiboly.

Fa tonga ny andro izay tsy maintsy anombohan'ny fitsarana ao amin'ny tranon'Andriamanitra; ary raha manomboka amintsika aloha izany, inona no hiafaran'izay tsy mankatò ny filazantsaran'Andriamanitra? 1 Petera 4:17.

Ny fitsarana ny velona dia manomboka ao Jerosalema, dia ny tranon'Andriamanitra, ary misy fotoana voafaritra izay hanombohan'izany fitsarana izany. Ny fitsarana ny velona dia manomboka ao Jerosalema rehefa mandalo ao Jerosalema ilay mitondra ranomainty fanoratana ka mametraka famantarana eo amin'ny lehilahy sy ny vehivavy izay misento sy mitaraina noho ny fahavetavetana atao ao amin'ny fiangonana ary koa ao amin'ny tany.

Ny antokon'olona izay tsy mankatò ny filazantsara dia aseho ao amin'ny Apokalypsy toko fahafito mifanohitra amin'ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina, izay amantarana azy ireo eo ho eo ho ny vahoaka betsaka. Ny vahoaka betsaka dia maneho antokon'olona velona izay tsaraina mandritra ny fotoanan'ny fitsarana ny velona, izay tsy mbola nankatò tanteraka ny lalàn'Andriamanitra, satria efa nanompo tamin'ny andron'ny masoandron'ny papa izy ireo. Amin'ilay lalàna Alahady ho avy tsy ho ela any Etazonia, ireo izay efa voaisy tombo-kase tamin'ilay anjely nitondra ny fitoeran-dranomainty fanoratana ao amin'ny Ezekiela toko fahasivy, izay koa ilay fanisiana tombo-kase ao amin'ny Apokalypsy toko fahafito, dia hasandratra ho famantarana. Ary amin'izany ireo izay tsy mankatò ny filazantsara amin'izao fotoana izao dia hampamoahina ny amin'ny Sabata andro fahafito.

“Kanefa ny Kristiana tamin'ny taranaka lasa dia nitandrina ny Alahady, nihevitra fa amin'ny fanaovany izany dia mitandrina ny Sabatan'ny Baiboly izy; ary misy ankehitriny Kristiana marina ao amin'ny fiangonana rehetra, tsy ankanavaka akory ny fiombonana Romanina Katolika, izay mino amim-pahatsorana fa ny Alahady no Sabata notendren'Andriamanitra. Eken'Andriamanitra ny fahatsoran'ny tanjony sy ny fahitsiany eo anatrehan'ny. Fa rehefa hampiharina amin'ny alalan'ny lalàna ny fitandremana ny Alahady, ary hohazavaina amin'izao tontolo izao ny amin'ny adidy hitandrina ny Sabata marina, amin'izay na iza na iza handika ny didin'Andriamanitra mba hankatoavana fitsipika iray izay tsy manana fahefana ambony noho ny an'i Roma, dia hanome voninahitra ny fivavahana papaly mihoatra noho Andriamanitra. Manome voninahitra an'i Roma sy ny fahefana izay mampihatra ilay didy natsangan'i Roma izy. Miankohoka amin'ilay bibidia sy ny sariny izy. Rehefa lavin'ny olona amin'izany ny didy izay nambaran'Andriamanitra ho famantarana ny fahefany, ka omem-boninahitra kosa ny zavatra nofidin'i Roma ho mariky ny fanapahany tampony, dia hanaiky amin'izany ny famantarana ny fankatoavana an'i Roma izy—‘ny mariky ny bibidia.’ Ary tsy raha tsy efa aseho mazava eo anatrehan'ny olona toy izany ny raharaha, ka ampanatonina izy hifidy eo amin'ny didin'Andriamanitra sy ny didin'ny olona, no handraisan'izay mbola manohy ny fandikan-dalàna ‘ny mariky ny bibidia.’” The Great Controversy, 449.

Ny sainan'ireo izay voaisy tombo-kase no antsoin'Ilay miantso ireo izay tsy mankatò ny filazantsara ho amin'ny fankatoavana.

Ary amin'izany andro izany dia hisy Solofon'i Jese, izay hitsangana ho faneva ho an'ny firenena; Izy no hotadiavin'ny jentilisa; ary ho be voninahitra ny fitsaharany. Ary amin'izany

andro izany dia haninjitra ny tanany fanindroany Jehovah hamerenany indray ny sisa amin'ny olony izay ho tavela avy any Asyria sy avy any Egipta sy avy any Pathrosa sy avy any Kosy sy avy any Elama sy avy any Sinara sy avy any Hamata ary avy any amin'ny nosin-dranomasina. Ary hanangana faneva ho an'ny firenena Izy ka hanangona ny voaroaka amin'ny Isiraely sy hampivory ny Joda miely patrana avy amin'ny vazan-tany efatra. Isaia 11:10–12.

Ireo izay ankehitriny tsy mankato ny filazantsara dia tsaraina raha mbola velona izy, nefa ny fitsarana azy dia tsy maintsy manaraka ny fitsarana famotopotorana ny amin'ireo velona iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, satria amin'ny fahitany lehilahy sy vehivavy mitondra ny tombo-kasen'Andriamanitra mandritra ny krizin'ny lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela ihany no ahafahana mampitandrina azy.

“Ny asan'ny Fanahy Masina dia ny handresy lahatra izao tontolo izao ny amin'ny ota sy ny amin'ny fahamarinana ary ny amin'ny fitsarana. Tsy misy afa-tsy amin'ny fahitana ireo izay mino ny fahamarinana nohamasinina amin'ny alalan'ny fahamarinana, ka miasa araka ny foto-kevitra ambony sy masina, sady mampiseho amin'ny heviny avo sy manandratra, ny tsipika manavaka ireo izay mitandrina ny didin'Andriamanitra sy ireo izay manitsakitsaka izany eo ambanin'ny tongony, no ahazoan'izao tontolo izao fampitandremana. Ny fanamasinan'ny Fanahy no manamarika ny maha-samihafa ireo izay manana ny tombo-kasen'Andriamanitra sy ireo izay mitandrina andro fitsaharana sandoka. Rehefa tonga ny fizahan-toetra, dia haseho mazava izay atao hoe mariky ny bibidia. Izany dia ny fitandremana ny Alahady. Ireo izay, rehefa avy nandre ny fahamarinana, dia mbola manohy mihevitra io andro io ho masina, no mitondra ny sonian'ilay lehilahin'ota, izay nihevitra ny hanova fotoana sy lalàna.” Bible Training School, 1 Desambra 1903.

Ny fitsarana mpanatanteraka, izay anaovana ny asan'i Elia fahatelo, dia manomboka amin'ilay lalàna alahady izay ho avy tsy ho ela. Vanim-potoana roa izy io; amin'ny vanim-potoana voalohany dia mifangaro amin'ny famindram-po ny fitsaran'Andriamanitra ho an'ireo izay tsy mankatò ny filazantsara ankehitriny, ary avy eo dia arahin'ireo loza fito farany izay haidina tsy misy famindram-po.

“Ny fotoana fizahan-toetra dia tsy mbola hitohy ela intsony. Ankehitriny Andriamanitra dia manaisotra ny tanany mpifehy hiala amin'ny tany. Efa ela no niresahany tamin'ny lehilahy sy ny vehivavy tamin'ny alalan'ny asan'ny Fanahiny Masina; nefa tsy nohenoiny ny antso. Ankehitriny Izy dia miteny amin'ny olony, ary amin'izao tontolo izao, amin'ny alalan'ny fitsarany. Ny fotoanan'ireo fitsarana ireo dia fotoana famindram-po ho an'ireo izay mbola tsy nanana fahafahana hianatra izay fahamarinana. Amin-kalemam-panahy no hijeren'ny Tompo azy ireny. Voakasiky ny famindram-po ny fony; mbola ahinjiny hamonjy hatrany ny tanany. Olona maro be no horaisina ao amin'ny valan'ondrin'ny fiarovana, dia ireo izay amin'izao andro farany izao no handre ny fahamarinana voalohany indrindra.” Review and Herald, 22 Novambra 1906.

Ireo izay tsy manaiky ny filazantsara no “ondry hafa” izay nampanantenain'i Jesosy hantsoiny, ary handre ny feony izy rehefa miantso Izy.

Ary manana ondry hafa koa Aho, izay tsy amin'ity vala ity; ireny koa tsy maintsy hoentiko, ary hihaino ny feoko izy; ka hisy vala iray sy mpiandry iray. Jaona 10:16.

Ny “feo” izay ren'izy ireo dia ilay “feo” faharoa ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo, izay miantso mafy amin'ny fotoana hanatonan'ny lalàn'ny Alahady, rehefa ampitomboina avo roa heny ny fitsarana an'ilay mpijangajanga lehibe, satria efa nofenoiny hatramin'ny farany ny kapoakany fisedrana noho ny fahotana.

Hoy ny mpaminany hoe: “Ary nahita anjely anankiray hafa koa aho nidina avy tany an-danitra, nanana fahefana lehibe; ary ny tany dia nohazavain'ny voninahiny. Ary niantso tamin-kery tamin'ny feo mahery izy ka nanao hoe: Rava, rava Babylona lehibe, ary tonga fonenan'ny demonia” (Apokalypsy 18:1, 2). Ity no hafatra io ihany izay nomen'ilay anjely faharoa. Rava Babylona, “satria nampisotroiny ny firenena rehetra ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany” (Apokalypsy 14:8). Inona izany divay izany?—Ny fampianarany sandoka. Nomeny an'izao tontolo izao ny sabata sandoka ho solon'ny Sabatan'ny didy fahefatra, ary naveriny indray ilay lainga izay nolazain'i Satana voalohany tamin'i Eva tao Edena—dia ny tsy fahafatesan'ny fanahy araka ny natiora. Maro ireo fahadisoana mitovy karazana amin'izany izay naparitany lavitra sy nanerana hatraiza hatraiza, “mampianatra ny didin'olona ho foto-pampianarana” (Matio 15:9).

“Rehefa nanomboka ny asam-panompoany ampahibemaso Jesosy, dia nodioviny ny Tempoly ho afaka tamin'ny fandotoana feno fanamasinana azy. Anisan'ny asa farany nataony tamin'ny asam-panompoany ny fanadiovana fanindroany ny Tempoly. Toy izany koa, amin'ny asa farany ho fampitandremana izao tontolo izao, dia antso roa miavaka no atao amin'ny fiangonana. Ny hafatry ny anjely faharoa dia hoe: ‘Rava Babylona, rava ilay tanàna lehibe, satria izy no nampisotro ny firenena rehetra ny divain'ny fahatezeran'ny fijangajangany’ (Apokalypsy 14:8). Ary ao amin'ny antso mafy ataon'ny hafatry ny anjely fahatelo dia misy feo re avy any an-danitra manao hoe: ‘Mivoaha avy ao aminy, ry oloko, mba tsy handraisanareo anjara amin'ny fahotany, ary mba tsy handraisanareo ny lozany. Fa tafakatra hatrany an-danitra ny fahotany, ary efa tsaroan'Andriamanitra ny helony’ (Apokalypsy 18:4, 5).” Selected Messages, boky 2, 118.

Amin'ny lalàna alahady ho avy tsy ho ela any Etazonia no anombohan'ny fitsarana mpanatanteraka mandroso amin'i Babylona maoderina, ary manomboka ny vanim-potoana farany amin'ny fitsarana ny velona rehefa mifanindry ireo fitsarana roa. Ilay mpitondra hafatra fahatelo izay manomana ny lalàna ho an'ny asan'ny Mpitondra hafatry ny Fanekena dia maneho ny asa mandritra ny fotoanan'ny fitsarana ny velona izay nanomboka tamin'ny 11 Septambra 2001, ary mifarana rehefa mandre ny feo faharoa ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo ireo farany amin'izay ankehitriny mbola tsy manaiky ny filazantsara, ka mivoaka avy ao Babylona. Izany asa izany no manondro ny fanadiovana sy fanesorana ny loto ao amin'ny tempolin'ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo eo am-piandohan'ny fanompoan'ilay mpitondra hafatra izay manomana ny lalàna, ary avy eo ny fanesorana ny loto sy fanadiovana ny tempolin'ny vahoaka betsaka eo amin'ny fiafaran'ny fanompoan'ilay mpitondra hafatra izay manomana ny lalàna ho an'ny Mpitondra hafatry ny Fanekena.

Amin'ny lalàna alahady izay ho avy tsy ho ela dia haverina indray ny fanehoana ny herin'Andriamanitra izay nitranga tamin'ny Pentekosta.

“Tsy hisy na iray aza amintsika handray ny tombo-kasen'Andriamanitra raha mbola misy pentina na tasy iray eo amin'ny toetrantsika. Navelan'Andriamanitra ho antsika ny hanarina ny lesoka ao amin'ny toetrantsika, ny hanadio ny tempolin'ny fanahy amin'ny fahalotoana rehetra. Amin'izay dia hilatsaka amintsika ny ranonorana farany, tahaka ny nilatsahan'ny ranonorana voalohany tamin'ny mpianatra tamin'ny Andron'ny Pentekosta....”

“Inona no ataonareo, ry rahalahy, ao amin'ilay asa lehibe fiomanana? Ireo izay mikambana amin'izao tontolo izao dia mandray ny fomban'izao tontolo izao ka miomana handray ny mariky ny bibidia. Ireo izay tsy matoky ny tenany, izay manetry tena eo anatrehana'Andriamanitra ary manadio ny fanahiny amin'ny fankatoavana ny fahamarinana, ireo no mandray ny fomban'ny lanitra ka miomana handray ny tombo-kasen'Andriamanitra eo amin'ny handriny. Rehefa mivoaka ny didy ka apetaka ny famantarana, dia hitoetra madio sy tsy misy pentina mandrakizay ny toetrany.” Testimonies, boky faha-5, 214, 216.

Eto no misy toa tsy fitoviana ao amin'ny Teny faminaniana izay mety hahatafintohina ny olona, na dia tsy ilaina aza izany. Tamin'ny Pentekosta tamin'ny andron'ny mpianatra, ny hafatra izay nomen-kery dia tsy nentina tany amin'ny Jentilisa, dia ireo izay tsy mankatò ny filazantsara amin'ilay lalàna alahady ho avy tsy ho ela. Ny hafatra izay nomen-kery tamin'ny Pentekosta dia nentina tany amin'ny Isiraely fahiny, izay mbola tao anatin'ny fotoana farany fitsapana ho azy nandritra ny telo taona sy tapany hafa.

Herinandro fitopolo no voatendry ho amin'ny firenenao sy ny tanànanao masina, mba hampitsaharana ny fahadisoana, sy hamarana ny ota, sy hanao fanavotana noho ny heloka, ary hampiditra fahamarinana mandrakizay, sy hamehezana ny fahitana sy ny faminaniana, ary hanosotra ny Indrindra Masina. Daniela 9:24.

Ny hafatra izay nomen-kery tamin'ny Pentekosta dia tsy ho nentina ho an'ireo izay tsy nankatò ny filazantsara mandra-pitorahan'izy ireo vato an'i Stefana tamin'ny taona 34. Matetika i Sister White no manamarika izany zava-misy izany.

“Dia hoy ilay anjely nanao hoe: ‘Ary hanamafy ny fanekena amin'ny maro mandritra ny herinandro iray [fito taona] Izy.’ Nandritra ny fito taona taorian'ny nidiran'ny Mpamonjy tamin'ny asa fanompoany, dia ny Jiosy indrindra no tokony hitoriana ny filazantsara; nandritra ny telo taona sy tapany tamin'ny alalan'i Kristy tenany; ary taorian'izany tamin'ny alalan'ny apostoly. ‘Ary amin'ny antsasaky ny herinandro dia hampitsahatra ny fanatitra alatsa-drà sy ny fanatitra Izy.’ Daniela 9:27. Tamin'ny lohataonan'ny A. D. 31, Kristy, Ilay fanatitra marina, dia natolotra teo Kalvary. Ary tamin'izany dia triatra roa ny efitra lamba tao amin'ny tempoly, naneho fa efa niala ny fahamasinana sy ny heviny lalina tamin'ny fanompoam-panatitra. Tonga ny fotoana hampitsaharana ny fanatitra sy ny fanatitra atolotra etỳ an-tany.”

“Ny herinandro iray—fito taona—dia nifarana tamin'ny A.D. 34. Ary tamin'izay, tamin'ny fitoraham-bato an'i Stefana, dia nofehezin'ny Jiosy tanteraka ny fandavany ny filazantsara; ireo mpianatra izay niely patrana noho ny fanenjehana dia ‘nandeha nitory ny teny hatraiza

hatraiza' (Asa. 8:4); ary vetivety taorian'izany, i Saoly ilay mpanenjika dia niova fo ka tonga Paoly, apostoly ho an'ny Jentilisa." The Desire of Ages, 233.

Ny hafatra izay nomena hery tamin'ny Pentekosta, dimampolo andro taorian'ny fitsanganan'i Kristy tamin'ny maty, dia mifanaraka amin'ny lalàn'ny Alahady izay iantsoan'ny filazantsara ny ondry hafa an'i Kristy hiala ao Babylona; nefa tsy raha tsy telo taona sy tapany taorian'ny hazo fijaliana no "namafisan'ny Jiosy ny fandavany ny filazantsara," ary avy eo ny hafatra dia nankany amin'ny Jentilisa, izay ireo tamin'izany fotoana izany no tsy nankatò ny filazantsara. Vao mainka mihamafy io fifanoherana hita maso io noho ny filazana fa tamin'ny taona 34 taor. J.K. no namafisan'ny Jiosy ny fandavany ny filazantsara, satria milaza zavatra hafa ny Rahavavy White.

"Koa satria ny rafitra manontolon'ny fanompoam-pivavahana ara-pomba dia tandindon'i Kristy, dia tsy nanana lanjany ivelan'Asany Izy izany. Rehefa nohamafisin'ny Jiosy tamin'ny nanolorany Azy hovanoina ny fandavany an'i Kristy, dia nolaviny avokoa izay rehetra nanome heviny ny tempoly sy ny fanompoam-pivavahana tao aminy. Efa niala taminy ny fahasimanan'ny. Voatendry ho amin'ny fandringanana izy. Hatramin'izany andro izany dia tsy nanan-kery intsony ny fanatitra atao sorona sy ny fanompoana mifandray aminy. Tahaka ny fanatitr'i Kaina, dia tsy naneho finoana ny Mpamonjy izany. Tamin'ny namonoany an'i Kristy, dia saiky noravan'ny Jiosy mihitsy ny tempoliny. Rehefa nohomboana tamin'ny hazo fijaliana Kristy, dia triatra roa hatrany ambony ka hatrany ambany ny efitra lamba anatiny tao amin'ny tempoly, ho famantarana fa efa natao ilay sorona lehibe sady farany indrindra, ary fa nifarana mandrakizay ny rafitry ny fanatitra atao sorona." Ilay Fitiavana lehibe indrindra, 165.

Naisy tombo-kase tamin'ny fitoraham-bato an'i Stefana sa tamin'ny hazofijalian'i Kristy ny fandavan'ny Jiosy ny filazantsara? Io toa fifanoherana io dia mifandray amin'ilay toa fifanoherana momba ny fampitoviana ny fanehoana ny herin'Andriamanitra tamin'ny Pentekosta amin'ilay lalàna Alahady ho avy tsy ho ela.

Mikasa ny handamina io fifanoherana toa hita io izahay ao amin'ny lahatsoratra manaraka, nefa tiako hampahatsiahivina antsika fa ny tanjon'ity fandinihana manokana ity dia mifototra amin'ilay zava-misy izay ambaran'ny mpaminany, fa ny vahoakan'Andriamanitra Laodiseana amin'ny andro farany dia tsy mahafantatra ny fitsarana. Naka fotoana isika namerenana nodinihina ireo vanim-potoana samihafa sy ireo tanjon'ny fitsarana, mba hahazoantsika mazava ny amin'ny fihaonan'ny fitsarana famotorana sy ny fitsarana fanatanterahana eo amin'ilay lalàna Alahady ho avy tsy ho ela. Mba hahitantsika ny fanambarana mifandray amin'ireo fifanoherana toa hita izay vao natsangantsika, dia nilaina ny namerenana nijery ireo singa ireo.

Hanohy ity fandinihana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

"Ny Katolika Romanina dia manaiky fa ny fanovana ny Sabata dia nataon'ny fiangonany, ary io fanovana io indrindra no atolony ho porofon'ny fahefana fara tampon'ny fiangonana. Ambara fa, amin'ny fitandremana ny andro voalohany amin'ny herinandro ho Sabata, ny Protestanta dia manaiky ny heriny hametraka lalàna amin'ny zavatra masina avy amin'Andriamanitra. Ny fiangonana romana dia tsy niala tamin'ny fitakiany ny tsy fetezana; ary rehefa manaiky Sabata sandoka noforoniny izao tontolo izao sy ny fiangonana protestanta, raha mandà kosa ny Sabatan'i Jehovah izy ireo, dia miaiky izany fitakiana izany tokoa izy.

Mety hitanisa ny fahefana iorenan'izany fanovana izany izy ireo, nefa mora fantarina ny hadisoan'ny fisainany. Mahira-tsaina ampy ny papista hahita fa mamita-tena ny Protestanta, ka minia manakimpy ny masonry amin'ny zava-misy eo amin'ilay raharaha. Rehefa mahazo sitraka ny andrim-panjakana alahady, dia mifaly izy, satria matoky fa amin'ny farany izany dia hitondra ny tontolo protestanta manontolo ho eo ambanin'ny sainan'i Roma.”

Ny fanovana ny Sabata no famantarana na mariky ny fahefan'ny fiangonana romana. Ireo izay, amin'ny fahatakarana ny fitakian'ny didy fahefatra, misafidy hitandrina ny sabata sandoka ho solon'ny tena izy, dia amin'izany no manome voninahitra io fahefana io, izay izy irery ihany no nandidy izany. Ny mariky ny bibidia dia ny sabatan'ny papa, izay neken'izao tontolo izao ho solon'ny andro notendren'Andriamanitra.

“Fa mbola tsy tonga ny fotoana handraisana ny mariky ny bibidia, araka izay voatondro ao amin'ny faminaniana. Mbola tsy tonga ny fotoam-pitsapana. Misy Kristiana marina ao amin'ny fiangonana rehetra, ary tsy an-kanavaka amin'izany ny fiombonan'ny Katolika Romana. Tsy misy voaheloka mandra-pahazoany ny mazava sy hahitany ny adidy takin'ny didy fahefatra. Fa rehefa hivoaka ny didy hampanjaka ny Sabata sandoka, ary rehefa hampitandrina ny olona tsy hiankohoka amin'ny bibidia sy ny sariny ny antso mafy ataon'ny anjely fahatelo, dia ho voasintona mazava ny tsipika manasaraka ny diso sy ny marina. Ary amin'izay, izay mbola manohy ny fandikan-dalàna dia handray ny mariky ny bibidia eo amin'ny handriny na eo amin'ny tanany.

“Amin'ny dingana haingana no anatonantsika io fotoana io. Rehefa hampiray tena amin'ny fahefana ara-panjakana ny fiangonana protestanta mba hanohana fivavahana sandoka, izay nanohanana'ny razambeny ny fanenjehana mahery setra indrindra noho ny fanoherana azy, amin'izay dia hampiharina ny Sabatan'ny papaly amin'ny alalan'ny fahefana mitambatry ny fiangonana sy ny fanjakana. Hisy fihemorana ara-pivavahana eo amin'ny firenena, izay tsy hifarana raha tsy amin'ny faharavan'ny firenena.” Bible Training School, February 2, 1913.